

**HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD**

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

5 Rhagfyr 2024

Cyfarfod Aml-leoliad

Presenoldeb:

Y Cynghorwyr: Beca Roberts (Cadeirydd)
Ioan Thomas (Is-gadeirydd)

Craig ab Iago, Menna Baines, Beca Brown, Stephen Churchman, R.Glyn Daniels, Anwen Davies, Elwyn Edwards, Elfed Wyn ap Elwyn, Alan Jones Evans, Gwilym Evans, Dylan Fernley, Delyth Lloyd Griffiths, Jina Gwyrfai, Annwen Hughes, John Brynmor Hughes, Louise Hughes, R. Medwyn Hughes, Iwan Huws, Nia Wyn Jeffreys, Anne Lloyd Jones, Berwyn Parry Jones, Dewi Jones, Elin Walker Jones, Elwyn Jones, Gwilym Jones, Gareth Tudor Jones, Huw Wyn Jones, Linda Ann Jones, June Jones, Eryl Jones-Williams, Cai Larsen, Beth Lawton, Dafydd Meurig, Dilwyn Morgan, Linda Morgan, Dewi Owen, Edgar Wyn Owen, Llio Elenid Owen, Gareth Coj Parry, Nigel Pickavance, Rheinallt Puw, Arwyn Herald Roberts, Elfed P Roberts, John Pughe Roberts, Meryl Roberts, Richard Glyn Roberts, Huw Llwyd Rowlands, Paul Rowlinson, Angela Russell, Dyfrig Siencyn, Peter Thomas, Menna Trenholme, Rhys Tudur, Hefin Underwood, Einir Wyn Williams, Elfed Williams, Gareth Williams, Gruffydd Williams, Sasha Williams a Sian Williams.

Swyddogion:

Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr), Geraint Owen (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Dylan Owen (Cyfarwyddwr Corfforaethol a Chyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol), Dewi Morgan (Pennaeth Cyllid), Iwan Evans (Swyddog Monitro), Ian Jones (Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth), Carys Fôn Williams (Pennaeth Tai ac Eiddo), Gwern ap Rhisiart (Pennaeth Addysg), Gerwyn Jones (Pennaeth Cynorthwyol Adran Amgylchedd – Trafnidiaeth), Vera Jones (Rheolwr Gwasanaeth Democratiaeth ac Iaith), Sion Huws (Rheolwr Priodoldeb ac Etholiadau), Emyr Edwards (Rheolwr Ymchwil a Gwybodaeth) ac Eirian Roberts (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Ymddiheuriadau:

Y Cynghorwyr:- Dafydd Owen Davies, Elin Hywel, Dawn Lynne Jones, Gwynfor Owen, John Pughe a Rob Triggs.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 7: ARWEINYDD Y CYNGOR

PENDERFYNIAD

Penodi'r Cynghorydd Nia Jeffreys yn Arweinydd y Cyngor am dymor y Cyngor.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	45
Yn Erbyn	7
Atal	9

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 8: TRETH CYNGOR – HAWL DISGRESIWN I GANIATÁU DISGOWNTIAU A / NEU GODI PREMIWM AR AIL-GARTREFI AC EIDDO GWAG HIR-DYMOR 2025-26

PENDERFYNIAD

Bod y Cyngor yn gwneud dim newid i'r Premiwm Treth Cyngor ar gyfer 2025/26. Hynny yw, ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26:-

- Bod Cyngor Gwynedd yn caniatáu DIM disgownt ar ail gartrefi dosbarth A, yn unol ag Adran 12 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992;
- Bod Cyngor Gwynedd yn caniatáu DIM disgownt ac yn CODI PREMIWM O 150% ar ail gartrefi dosbarth B, yn unol ag Adran 12B o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992.
- Bod Cyngor Gwynedd yn caniatáu DIM disgownt i gartrefi sydd wedi bod yn wag am 6 mis neu fwy ac yn CODI PREMIWM O 100% ar gartrefi sydd wedi bod yn wag am 12 mis neu fwy, yn unol ag Adran 12A o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	46
Yn Erbyn	6
Atal	3

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

- Y Cyngorydd Dewi Jones oherwydd bod aelod o'r teulu yn berchen eiddo gwag hir-dymor yn dilyn ei etifeddu.
- Y Cyngorydd Huw Rowlands oherwydd bod gan aelod o'r teulu eiddo sy'n ddarostyngedig i'r Premiwm.
- Y Cyngorydd Jina Gwyrfaei oherwydd ei bod yn gyd-berchennog eiddo gwag.
- Y Cyngorydd Gareth Coj Parry oherwydd bod gan aelod o'r teulu eiddo gwag.

Roedd yr aelodau o'r farn eu bod yn fuddiannau sy'n rhagfarnu a gadawsant y cyfarfod yn ystod y

---

drafodaeth ar yr eitem.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 9: CYNLLUN GOSTYNGIADAU TRETH CYNGOR 2025-26

PENDERFYNIAD

- Bod Cynllun Lleol Cyngor Gwynedd am y flwyddyn yn cychwyn 1 Ebrill 2025 yn parhau fel ag yr oedd yn ystod 2024/25. Felly, bydd yr amodau canlynol (a – c isod) ynghylch yr elfennau disgresiwn yn parhau:
  - Gweithredu diystyrwch o 100% i bensiynau anabledd rhyfel, a phensiynau gweddwon rhyfel, ar gyfer pensiynwyr a hawlwyr oed gweithio fel ei gilydd.
  - Peidio cynyddu'r cyfnodau estynedig o ostyngiadau i bensiynwyr a hawlwyr oed gwaith o'r pedair wythnos safonol sy'n y Cynllun Rhagnodedig.
  - Peidio cynyddu'r cyfnod ôl-ddyddio i bensiynwyr a hawlwyr oed gwaith o'r tri mis safonol sydd wedi'i nodi ar hyn o bryd yn y Cynllun Rhagnodedig.
- Lle'n briodol, dirprwyo'r grym i'r Pennaeth Cyllid, mewn ymgynghoriad gyda'r Aelod Cabinet dros Gyllid, i wneud mân addasiadau i'r cynllun am 2025/26, ar yr amod na fydd yn newid sylwedd y cynllun.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	54
Yn Erbyn	0
Atal	2

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 10: ADOLYGIAD O'R CYFANSODDIAD

PENDERFYNIAD

- Bod y Cyngor yn mabwysiadu'r newidiadau i'r Cynllun Dirprwyo a restrir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.
- Bod y Cyngor yn derbyn y wybodaeth am newidiadau dirprwyedig i'r Cyfansoddiad yn Atodiadau 2 a 3 i'r adroddiad.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	57
Yn Erbyn	0
Atal	0

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 11: ADOLYGIAD O DDOSBARTHIAU PLEIDLEISIO A MANNAU PLEIDLEISIO

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo canlyniadau'r adolygiad o ddosbarthiadau pleidleisio a'r manau pleidleisio yn etholaethau seneddol Dwyfor Meirionnydd a Bangor Aberconwy (i'r graddau y maent o fewn Gwynedd) o fewn Gwynedd, yn dilyn cyfnod ymgynghori.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	54
Yn Erbyn	0
Atal	0

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 12: CAIS I NEWID ENW CYMUNED LLANAELHAEARN

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo newid enw Cymuned Llanaelhaearn i Trefor a Llanaelhaearn yn unol ag adran 76 Deddf Llywodraeth Leol 1972.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	53
Yn Erbyn	0
Atal	0

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 13a: RHYBUDD O GYNNIG GAN Y CYNGHORYDD DELYTH LLOYD GRIFFITHS

PENDERFYNIAD

Er mwyn digoni'r angen am dai lleol, bod y Cyngor yn pwysu ar Lywodraeth Cymru i newid y ddeddf er mwyn dod â'r arfer o gyfnewid tai cymdeithasol i ben ar unwaith, oni bai bod y tŷ yn cael ei gyfnewid o fewn yr awdurdod lleol, neu yn agos iawn at ffin y sir.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	49
Yn Erbyn	3
Atal	1

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 13b: RHYBUDD O GYNNIG GAN Y CYNGHORYDD HUW ROWLANDS

PENDERFYNIAD

- Gofynna Cyngor Gwynedd i Lywodraeth y Deyrnas Unedig ddyrannu cyfran deg o'r gwariant ar reilffordd HS2 yn Lloegr i Gymru.
- Gofynnir hefyd i Lywodraeth Cymru barhau i ddwyn pwysau ar Lywodraeth y Deyrnas unedig er mwyn sicrhau hyn.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	54
Yn Erbyn	0
Atal	0

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 13c: RHYBUDD O GYNNIG GAN Y CYNGHORYDD JUNE JONES

PENDERFYNIAD

Yn sgil y ddamwain erchyll fu ar lôn yr A4085 ger pentref Garreg, Llanfrothen mis Tachwedd 2023 lle bu i bedwar o hogiau ifanc golli eu bywydau, bod Cyngor Gwynedd yn gyrru at Adran Trafnidiaeth Llywodraeth San Steffan yn gofyn iddynt edrych ar ddiweddarau'r rheolau i gael trwydded graddedig (graduated driving license) lle na all gyrrwyr ifanc gario eu cyfoedion ifanc eraill heb bod iddynt wedi cael chwe mis o brofiad gyrru ar ôl pasio eu prawf.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	52
Yn Erbyn	0
Atal	1

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 13d: RHYBUDD O GYNNIG GAN Y CYNGHORYDD JOHN PUGHE ROBERTS

PENDERFYNIAD

Bod y Cyngor yn gofyn i Lywodraeth Cymru ail ystyried eu cefnogaeth i Blaid Lafur San Steffan a bod Llywodraeth Cymru yn galw ar Lywodraeth San Steffan i ail-sefydlu y Rhyddhad Eiddo Amaethyddol.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	44
Yn Erbyn	3
Atal	5

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 13e: RHYBUDD O GYNNIG GAN Y CYNGHORYDD ELIN WALKER JONES

PENDERFYNIAD

Bod y Cyngor yn cefnogi'r ymgyrch i sefydlu Ysgol Ddeintyddol ym Mhrifysgol Bangor ac yn ysgrifennu at ein cynrychiolwyr etholedig yn y Senedd i lobïo Llywodraeth Cymru i ystyried yr achos economaidd a iechyd cyhoeddus dros sefydlu ysgol ddeintyddol ym Mangor yn seiliedig ar y canfyddiadau allweddol a gyflwynwyd yn yr adroddiad Llenwi'r Bwch.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	46
Yn Erbyn	0
Atal	1

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.

HYSBYSIAD PENDERFYNIAD Y CYNGOR
CYNGOR GWYNEDD

(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972)

Dyddiad Cyfarfod Y CYNGOR

5 Rhagfyr, 2024

PWNC

Eitem 13f: RHYBUDD O GYNNIG GAN Y CYNGHORYDD RHYS TUDUR

PENDERFYNIAD

O ystyried

- Bod Llywodraeth Cymru wedi gwneud ymgynghoriad ar amrywio Treth Trafodion Tir
- Y byddai amrywio'r dreth yn rhoi'r cyfle i'r Cyngor daclo'r gyfradd y prynir ail dai yn effeithiol
- Y byddai amrywio'r dreth yn agor y drws i'r Cyngor hwn bwysu ar y Llywodraeth i roi ei siâr theg o'r refeniw sy'n deillio o dreth tir

Mae'r Cyngor hwn yn galw ar Lywodraeth Cymru i roi mwy o rôl i Wynedd fedru penderfynu ar amrywiaethau ar gyfer Treth Trafodion Tir.

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	45
Yn Erbyn	0
Atal	2

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol na gollyngiadau perthnasol.